

1. WPROWADZENIE

Realizując postanowienia ustawy o finansach publicznych, niniejszym przedkładam Radzie Miasta projekt budżetu Miasta Poznania na 2024 rok.

Przedłożony projekt opracowany został w szczególności zgodnie z obowiązującymi ustawami o: finansach publicznych, dochodach jednostek samorządu terytorialnego, samorządzie gminnym oraz samorządzie powiatowym. Projekt budżetu skonstruowano m.in. w oparciu o założenia makroekonomiczne do projektu budżetu państwa na 2024 rok, informacje Ministra Finansów i innych dysponentów środków budżetowych.

Konstruując założenia do projektu budżetu na 2024 rok oraz do wieloletniej prognozy finansowej, kierowano się tym, aby w perspektywie:

- długoterminowej – zapewnić Miastu możliwości rozwojowe,
- średnioterminowej - odbudować nadwyżkę operacyjną budżetu oraz wygenerować potencjał finansowy celem absorpcji środków w perspektywie finansowej UE 2021-2027,
- krótkoterminowej - zatrzymać trend spadku płac realnych.

Na kształt przedłożonego projektu budżetu istotny wpływ miał szereg czynników zewnętrznych wciąż oddziałujących na sytuację finansową Miasta. Wśród nich należy wymienić m.in. takie jak:

- spadająca, choć wciąż wysoka inflacja (wg projektu ustawy budżetowej średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych ma wynieść w 2024 roku 6,6%),
- utrzymujące się na wysokim poziomie stopy procentowe banku centralnego, przekładające się na zwiększone obciążenia związane z obsługą zadłużenia,
- prawie 20 % wzrost w 2024 roku minimalnego ustawowego wynagrodzenia za pracę,
- konsekwencje przyjętych w ostatnich latach zmian w przepisach dotyczących podatku dochodowego od osób fizycznych, skutkujące dla budżetu Poznania kwotą utraconych dochodów przekraczających rocznie 600 mln zł.

WPROWADZENIE

Przedłożony projekt budżetu charakteryzuje się następującymi wielkościami.

Dochody budżetu Miasta na 2024 rok zostały zaplanowane w wysokości 5.396 mln zł, co oznacza ich wzrost w stosunku do planu budżetu na 2023 rok o 6,4%.

Dochody bieżące budżetu zaplanowano na poziomie 5.171 mln zł, czyli o 10,9% wyższym niż w budżecie na 2023 rok, z czego dochody własne rosną o 16,1%. Subwencja ogólna wzrasta o 9,3%, głównie z powodu wzrostu jej części oświatowej, która rośnie o 20,1%, co się wiąże z zaplanowaną na 2024 rok (o 12,3% od 1 stycznia) podwyżką wynagrodzeń nauczycieli. Wyraźnie maleją środki na realizację programów i projektów dofinansowanych ze środków zagranicznych i budżetu Unii Europejskiej (o 87,3%), co ma związek z zakończeniem w 2023 roku okresu rozliczania środków UE z perspektywy finansowej 2014-20. Niższe są również dotacje celowe z budżetu państwa, które maleją o 17,6%.

Plan dochodów majątkowych ustalono na kwotę 225 mln zł, co oznacza spadek o 45,0%. Dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano w kwocie 53 mln zł, a z dotacji na inwestycje z różnych źródeł planuje się pozyskać łącznie 172 mln zł. Są to głównie środki pochodzące z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych kwotę (98 mln zł) oraz środki z budżetu UE (34 mln zł). Środki unijne zaplanowano na poziomie niższym o 85,7%, co jest efektem końca okresu rozliczeniowego perspektywy finansowej UE 2014-2020.

Na realizację wydatków budżetu zaplanowano kwotę w łącznej wysokości 5.920 mln zł, czyli o 1,8% mniej w stosunku do planu budżetu na 2023 rok.

Na wydatki bieżące zaplanowano 4.956 mln zł, co oznacza wzrost o 5,0% w porównaniu do planu budżetu na 2023 rok. W ramach wydatków bieżących wydatki na zadania własne rosną o 6,9%. Głównym czynnikiem determinującym wzrost wydatków bieżących własnych jest utrzymująca się cały czas na podwyższonym poziomie inflacja, w konsekwencji przekładająca się drugi rok z rzędu na znaczny, bo około 20% wzrost ustawowego minimalnego wynagrodzenia za pracę. Czynniki te skutkują wzrostem wynagrodzeń pracowników miejskich jednostek organizacyjnych – podwyżki dokonane w trakcie 2023 roku to dla budżetu dodatkowo 72 mln zł, a planowany wzrost wynagrodzeń w 2024 roku to kolejne 55 mln zł. Zwiększenie wydatków bieżących jest również konsekwencją wzrostu wynagrodzeń dla nauczycieli od 1 stycznia 2024 roku o 12,3%. O 39 mln zł rośnie wpłata do budżetu państwa czyli tzw. „janosikowe”. Wydatki na zadania z zakresu administracji rządowej są z kolei mniejsze o 28,3%, co wynika ze zwiększania środków na te zadania przez dysponentów budżetu państwa w trakcie roku.

Na wydatki majątkowe została zaplanowana kwota w wysokości 965 mln zł (spadek w stosunku do planu na 2023 rok o 26,1%). Zapisane w projekcie budżetu na 2024 rok wydatki na inwestycje stanowią 16,3% ogółu wydatków. Wśród zaplanowanych inwestycji są zarówno inwestycje kontynuowane, jak i również te nowo rozpoczynane. Część wydatków majątkowych to inwestycje współfinansowane ze źródeł

WPROWADZENIE

zewnątrznych (budżet państwa, fundusze celowe). Projekty współfinansowane ze środków UE, zarówno te z perspektywy finansowej 2014-20 oraz 2021-27, stanowią jedynie 8,3% ogółu wydatków majątkowych, co wynika z tego, że obecny moment to zakończenie poprzedniej perspektywy, a nowa perspektywa jest na bardzo początkowym etapie. W planie inwestycyjnym zostały zapisane zarówno wymagające dużych nakładów środków inwestycje o charakterze ogólnomiejskim, jak i szereg mniejszych, wskazywanych w procesie partycypacji społecznej, głównie z udziałem rad osiedli czy też w ramach PBO.

W projekcie budżetu na 2024 rok zaplanowano nadwyżkę operacyjną na poziomie 216 mln zł, co oznacza że po kilku latach tendencji spadkowej (w 2023 roku jej planowana wartość po raz pierwszy w historii była ujemna i wynosiła – 56 mln zł) udało się dokonać odwrócenia tego negatywnego trendu.

Łączny wynik budżetu na 2024 rok zamyka się deficytem w wysokości 524 mln zł, który wynika z wielkości kwot zaplanowanych na wydatki majątkowe. Po stronie przychodów budżetu zaplanowano 724 mln zł z tytułu zaciągnięcia kredytów – środki te stanowią źródło pokrycia deficytu oraz przeznaczone są na spłatę przypadających na 2024 rok rat zadłużenia. Prognozuje się, że zadłużenie na koniec 2024 roku wyniesie 2.770 mln zł. Założone w projekcie budżetu wartości w zakresie zadłużenia i jego obsługi gwarantują spełnienie ustawowych relacji limitujących obsługę zadłużenia.

Przygotowanie projektu budżetu na 2024 rok, w warunkach finansów samorządowych strukturalnie osłabionych decyzjami władz centralnych z lat 2019-2022 oraz przy wciąż wysokiej inflacji było niełatwym przedsięwzięciem. Z drugiej strony, by zapewnić Miastu możliwości rozwojowe, niezbędne było odwrócenie trendu malejącej w ostatnich latach nadwyżki operacyjnej budżetu. Projektowana na 2024 rok nadwyżka operacyjna budżetu na poziomie 216 mln zł wydaje się dobrym punktem wyjścia. Jestem przekonany, że przedkładany dokument zawiera rozwiązania dla mieszkańców Poznania najbardziej optymalne z możliwych w obecnych uwarunkowaniach. Realizacja budżetu na 2024 rok, tak jak zwykle wymagała będzie stałego monitorowania i gotowości do ewentualnych korekt w trakcie roku. Licząc na przyjęcie przez Radę Miasta proponowanego projektu, podkreślam swoją otwartość na propozycje ewentualnych poprawek. Wyrażam przekonanie, że debata budżetowa będzie merytoryczna i konstruktywna, a jej efektem będzie wspólne wypracowanie możliwie jak najbardziej korzystnego budżetu dla Poznania.

PREZYDENT MIASTA POZNANIA

Jacek Jaśkowiak

SKARBNIK MIASTA POZNANIA

Piotr Husejko